

Előfizetési árak:

Egész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . . 10 „ — „
Negyedévre . 5 „ — „
Egy óra . . 1 „ 70 „
Egyes szám ára 8 fillér.

Kiadóhivatal:

PÉCSÉTT, Mária-utca 1. sz.
a kir. ítélőtábla épületével
szemben,

hová az előfizetések és a
lap szétküldésére vonatkozó
felvilágosítások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSÉTT, Mária-utca 1.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részé
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nemadunk

Hirdetéseket:

a kiadóhivatal veszi föl.

A klauzulások.

Pécs, 1900. március 27.

Bánffyék ujságjának mindennap van egy keserű labdacsza Széll Kálmán számára. Mai számában kiegyezési politikáját támadja meg s azt mondja, hogy hatvanhetes alapon álló politikusként nem szabad úgy nyilatkoznia, mint Széll Kálmán, hogy t. i. nekünk semmi közünk az osztrák viszonyokhoz, mert nekünk van törvényünk, mely a gazdasági berendezkedést a viszonyosságához fűzi. A míg ezt a viszonyosságot tapasztaljuk, addig sohase nézzük, mi történik oda át. Majd ha nem tapasztaljuk, akkor rajtunk a sor, akkor mi is beszüntetjük a közösséget.

A „Magyar Szó” szerint hatvanhetes politikusként ebbe az eshetőségbe nem szabad belenyugodnia, mert a közjogi alappal összefügg a gazdasági közösség is s azért nem szabad tétlenül elébe nézni annak a providenciális bontó eshetőségnek, hanem ellene kell dolgozni, hogy ne álljon be. Mert a hatvanhetes politika doktrínája az, hogy Magyarország gazdasági fejlődése megkívánja a közös vámterületet, a hatvanhetes kormány tehát nem szabad belenyugodnia abba az eshetőségbe, hogy a közösség meg is szűnhet.

Látjuk ebből, hogy a Bánffyék tisztelt lapja üres szalmát csépel, a mennyiben az ellen az eshetőség ellen harcol, hogy a gazdasági közösség megszüntetése mégis csak valósággá válhatik, pedig hát

tudja azt jól mindenki, hogy ez semmi szín alatt be nem következik addig, míg hatvanhetes kormány tartja kezében a gyeplőt; hisz Széll Kálmán sem mondta azt, hogy megszünteti a közösséget, ha Ausztria megsérti a viszonyosságot, hanem csak annyit jelentett ki, hogy ez esetben beterjeszti a javaslatokat, amelyek az ország érdekeit megóvják. Ez alatt pedig sok mindenfélét lehet érteni, csak a gazdasági közösség megszüntetését nem egy oly kormány részéről, a mely a közösséget az ország érdekében állónak mondja.

Egészen más lapra tartozik azonban annak az elbírálása, vajjon egy olyan kormány, amely a hatvanhetes kiegyezés meghamisítatlan alapján áll, csakugyan nem nyugodhatná-e bele abba az eshetőségbe, hogy a gazdasági közösség megszűnjék? Aki tisztán csak a hatvanhetes törvényt tartja szem előtt, annak lehetetlen erre a kérdésre igennel nem felelnie. A hatvanhetes politikusként nemcsak bele kell nyugodnia, de egyenesen kötelessége követelni a gazdasági közösség megszüntetését abban az esetben, ha a közösségre való megegyezés a hatvanhetes törvényben előírt módon létre nem jöhet a két állam alkotmányos képviselője között.

Mert határozottan ellenkezik a törvénnyel az az állítás, mintha a gazdasági közösség összefüggne a közjogi alappal, mert hisz a törvény világosan megkülönbözteti a pragmatika szankcióból folyó közjogi közügyeket a közös érdekű

ügyektől, melyek sorába a gazdasági ügyek tartoznak s a melyekre nézve a közösséget csak azért mondja kívánatosnak, mert célszerűbben intézhetik el közös egyetértéssel, mint szorosán elkülönítve.

Tisztán célszerűségi kérdés tehát a gazdasági közösség s arról, hogy Magyarország gazdasági fejlődése megkívánja a közös vámterületet, a hatvanhetes törvény egy betűt sem tud. Célszerű azonban a közösség csak addig lehet, míg a közös egyetértéssel való intézés lehetősége fenforog, mert hát az csak kétségtelen, hogy bármennyire megkívánja is az érdekem, hogy valakivel közös gazdálkodást folytassak, ezt csak akkor és addig tehetem, a mikor és a meddig ebbe az a más valaki beleegyez.

A hatvanhetes törvény azt is szigorúan meghatározza, hogy kicsoda az a másik fél, a kivel Magyarországnak a közösségre való gazdasági szövetséget meg kell kötnie. Ausztriának alkotmányos képviselője ez a másik fél, már pedig azt a „Magyar Szó” is elismeri, hogy az osztrák nemzeti képviselő ellene van a kiegyezésnek s az osztrák kormány az ő belső nagy bajai mellett sem igen tekint a kiegyezésre, hogy azt a Reichsrath ellen megvédelmezze.

Nos, ha így állunk, akkor a hatvanhetes törvénynek egy betűje, mint szelleme azt követeli, hogy szüntessük meg a közösséget, mert célszerűnek is csak a közös egyetértéssel való intézését ismertük el.

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

Mariette haja.

— Francia elbeszélés. —

De szép és hosszú volt a kis Mariette haja! Hány husz esztendő szerelmes legényke álmódzott róla! Álmódzott mindaddig, míg Mariette egyszer csak férjhez ment. Jeant választotta ki magának, egy derék fiút, aki nálánál nem sokkal volt idősebb; szívből tudott kacagni és az étellel szemben oly tiszteletlenül viselkedett, hogy pompás karrikaturákat rajzolt róla. Mert hát ez a szeleverdi ifjú ugyesen bánt a rajzával és nagyon bizakodott benne, hogy ez az ügyessége pénzhez és hirhez fogja segíteni.

Mariette és Jean tehát házastársak lettek, de sem az egyiknek, sem a másiknak nem volt egy fillér vagyonkaja. Az esküvő után egy nappal Jean átkutatta zsebeit és három frankra akadt.

Ezzel ugyan nem sokra jutunk! — mondta, de nem sokáig töprengett.

Harmadnap váratlanul betoppant a szerencse, ötszáz frank képében, melyet egy vidéki nagybácsi küldött nászajándékkul. Az ifjú

pár eleinte fényes terveket kovácsolt és ha nem gondolt arra is, hogy Párisot megvegye, ez csak azért történt, mert a nagy várossal nem tudtak volna mit csinálni. Elsőnek Mariette ocsudott föl a mámorából.

— Add ide a kincset, — mondotta. — Én leszek a pénztárosunk. Takarékoskodjunk, és gondoljunk a jövőre is.

Jean királyi fölöttéssel átadta a pénzt és attól fogva teljes biztosságban érezte magát. Ha lement az utcára és belenézett a kirakatok tükrüvegébe, úgy tetszett neki, mint ha valami nyárspolgárhoz hasonlítana és olykor megtapogatta magát, vajjon nem nő-e már a pocakja? Ilyenkor rohanni kezdett az utcán, hogy megszövénykódjék, sőt néha munkát is keresett . . . későbbre.

Két hét múlva Mariette olykor-olykor valami nyugtalanságfélért érzett. Mégis csak csodálatos volt, úgy látszott, mintha az ötszáz frank el akarna fogyni. Itt boszorkányságnak kellett történnie! Mariette elgondolkodott, sokáig tusakodott önmagával s aztán komoly elhatározásra jutott.

— Tudod-e, — mondotta egyszer este Jeannak — hogy egy hét alatt állást kell találnom!

— Én nem bánom. De mit jelent ez a komoly arc! Talán fogytán van a pénzünk?

— Dehogy, dehogy! De hát még sem járja, hogy egy térfi folyton henyéljen.

— Igazad van, de hiszen keresek is állást, csak hogy most bajosan találni.

Ismét eltelt egy hét s most már Mariette nagyon megijedt. Az éhség megzörgette ajtajukat. De azért Jeannak el nem árult semmit, hiszen tudta, hogy a jó fia nagyon töri magát valami állás után. A fiatal asszony csodáit művelte a takarékoságnak és egy hét alatt oly ügyességre tett szert, hogy Jean, aki még mindig állást keresett, nem vette észre a jólrosszul eltakart nyomoruságot.

De végre is felvirradt egy reggel, a mikor Mariette — Jean éppen elment hazulról, — kis híjja, hogy sirva nem fakadt. Száz sous . . . csak száz sous-ja maradt, tán elég mára és holnapra, de azután . . . Mariette felöltözött, sűrűn sóhajtozva. Amikor a tükrő előtt felkötötte haját, észrevette, hogy nincs már hajtűje.

— Isten neki — mondotta szomorúan mosolyogva — még egy kiadás!

Lement az utcára és benyitott a sarkon levő fodrászhoz, hogy két sousért egy csomó hajtűt vegyen. A hajművész éppen egy szőke hajfonaton babrált, mely egy fakoponyára volt ráerősítve.

— Nagysádnak az ilyesmire nincs szükség.

Nem a hatvanhetes alap fontartása, hanem annak valósággal a sarkaiból való kiforgatása tehát azt mondani, hogy a közönség megszüntetésének még az eshetőségébe sem szabad belenyugodni.

Jól tudjuk, hogy ez a bécsi udvari politika sarktétele, mely az ischli klauzulát is megszülte, de azt is tudjuk, hogy ez másként, mint a hatvanhetes törvény halomra döntésével keresztül nem vihető. Nos, a klauzulás vitézek most azzal, hogy Széll Kálmán kiigyezési politikáját támadják, ismét kopogtatnak az udvarnál, hogy ők készek föntartani a közösséget a hatvanhetes törvény ellenére is, csak fogadják őket vissza a hatalomba.

Igaz, hogy Széll Kálmán a maga formulájával csak a papiroson hagyta nyitva az utat annak az eshetőségnek a számára, hogy a gazdasági különválás elkövetkezhessék; de hát ismeretes, hogy Bécsben még a törvénykönyvbe temetett eshetősége Magyarország gazdasági függetlenítésének is szemét szúr s ha kenyértörésre kerülne a sor, a mi pedig már nincs is olyan messze, nagyon valószínű, hogy a bécsi udvar azok karjaiba veti magát, akik politikai ideálját, az összbírodalmi eszmét Magyarország békéjének feldulása árán is megvalósítani készek.

Ezért vannak résen a klauzulások s kacérkodnak az udvari tendenciákkal, idehaza pedig szitják az egyenlenség tüzeit politikai, társadalmi és vallási téren egyaránt, hogy a zavarosból aztán kihálászhassák elveszett hatalmukat.

Betegsegélyző-pénztárak egyesítése.

Pécs, 1900. márc. 27.

Annak idején jeleztük, hogy a kerületi betegsegélyző pénztár mozgalmat fog indítani az összes pécsi betegsegélyző pénztárak egyesülése végett.

A mozgalom most indult meg a következő felhívással: »Tisztelt Társaság! Korunknak kétségtelenül legaktuálisabb kérdéseit a szociális problémák képezik, melyeknek si-

sége — mondotta az udvarias fodrász — Marietta hajára pislantva.

— Bizony nincs — szolt a fiatal asszony, — s ez jól is van így, mert a vendég-haj drága, drága jószág lehet.

— Hm, hm, tán huszonöt frank!

— Ne mondja?

— Bizony. Hiszen a munkát meg kell fizetni.

— Persze. De maga a haj is kerülhet valamibe?

— Meghiszem. Ez itt tizenöt frankot ér!

— Tizenöt frankot? Hát mennyire becsüli az enyémet.

Mariette kihuzta fésűjét és gyors mozdulattal lebecsátotta gyönyörű haját.

— Terringettét, — mondotta a fodrász — ez aztán haj!

De azután, üzletet sejtve, óvatosabban folytatta:

— Hát hiszen ez megérne — jól megfizetve — száz frankot. Eladja?

— Ma még nem — válaszolt Mariette, gyorsan feltűzve haját. — De talán pár nap múlva, Egy idő óta gyakran fáj a fejem.

— Hiszen nem kell mindjárt az egészet levágnunk. Gondolja meg, hogy kicsiben is vásárolok.

— Jól van, jól. Majd meglátom.

keres megoldására törekszik vállalva az állam és társadalom; e kérdések közül bizonyára egyik legfontosabb a munkásosztály helyzetének javítása, az oly gyakori kedvezőtlen esélyeknek kitett egzisztenciájának legalább némi biztosítása.

Ezen humanisztikus törekvésnek áldásos gyümölcse az ipari és gyári alkalmazottak betegsegélyezéséről alkotott 1891. évi XIV. t. c. is, mely a munkás baját enyhíteni célozza akkor, midőn nem saját hibájából lett munkanélkülivé, hanem közös ellenségünk — a betegség — fosztja meg őt és családját minden napi kenyerétől.

Szebb, magasabb és hatásaiban áldásosabb eszmét törvény még alig vett oltalmába, az emberiség boldogításán munkálkodó egy jótékonyabb intézményt alig teremtett s mégis mit tapasztalunk, azt, hogy e törvény gyakorlati alkalmazásban nagyon messze elmarad a tőle jogosan feltételezett várakozástól; szomorúan kell tapasztalunk, hogy amíg külföldön a betegpénztárak a munkásosztály legerősebb támaszai, hatalmas, életerős intézmények; addig nálunk bizalmatlansággal fogadott ellenszenves alkotások, melyekben a munkaadók, sőt maguk a munkások is legtöbbször reájuk csak terhet rová organumot látnak; — alig mulik el egy-egy fél év, hogy valamely betegpénztár fel nem oszlana, a megmaradottak legnagyobb része pedig csak óriási anyagi nehézségek mellett vegetál.

Oly tény ez, mely a törvény megalkotása óta folyton kísért, állandó panaszként huzódik végig majd minden pénztár évi jelentésén s amelynek megszüntetése végett nem egy értekezlet történt s még több javaslat vettett papírra; oly komoly törekvés azonban, mely a gyakorlati életben megnyilatkozott volna, mindezekig nem történt.

A reménység egy sugarát gyújtotta fel most nagyméltóságú Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter a parlamentben nem rég elmondott beszédével, midőn ecsetelve a betegpénztárak szomorú helyzetét: sejtetni engedte velünk, hogy ime elérkezett az alkalmas idő, midőn a pénztárak reformálására irányuló törekvések végre megvalósíthatók; ez meggyőződésünk szerint bekövetkezni azonban csak akkor fog, ha mi magunk lépünk sorompóba s együttes erővel indítjuk meg a mozgalmat, mely a betegsegélyző pénztárak bajainak orvoslását a legsürgősebben kívánja.

A tapasztalat azt bizonyítja, hogy betegsegélyző pénztáraink hivatásuknak megfelelően azért nem képesek, mert rendkívüli sok-

Mariette kissé elgondolkozva tért haza. Jean már otthon volt s vidáman reggelizett.

— Tudod-e, — kérdezte Mariette kacagva, — hogy odalenn a fodrász micsoda ajánlatot tett nekem.

— Nem!

— Száz frankot kínált a hajamért.

— Megbolondult az az ember?

— No, no; ha egyszer nem volna pénzünk, jó lesz ez a kibuvó.

Jean erre szörnyen megharagudott és dühösen hangoztatta, hogy csak asszony agyában teremhet ily örült idea.

Mariette mitsem felelt.

Két héttel később, amikor éppen fésülködött, Jean, aki rég elfelejtette az egész dolgot, betoppant a szobába. Ráhajolt feleségére, megcsókolta üde nyakát, majd meglepetve mondotta:

— Ejnye de különös. Szinte azt mondhatná az ember, hogy kihull a hajad.

— Azt hiszed? — szolt Mariette s gyorsan feltűzte haját. — Igen, ugy látszik, hogy egy idő óta csakugyan kihull.

— Hát mért nem veszel valami hajvizet?

— Eh, nem érdemes!

Nyolc nap múlva, amikor Jean az ágy fölé hajlott, hogy Mariettének, aki aznap kissé

feleségük mellett nem annyira a tagoknak nyújtandó segély minél nagyobb mértékben való megadásában, — mint inkább az egymás közti áldatlan versengésben — találják, ennek természeteszerű folyamánya ezután ama törekvés, hogy a tagok segélyezésének lehető megszoritása által a konkurrens pénztárakkal szemben mennél nagyobb tiszta hasznot produkáljon; nem is a munkások alkotják tulajdonképpen a pénztárakat, kiknek ideálja egy hatalmas erős pénztár lehet csak, hanem a munkaadók szervezik őket foglalkozásuk szerint; a gyárosnak legfőbb törekvése, hogy már néhány munkása részére — saját neve alatt — külön pénztárt létesítsen, a kereskedő nem engedi, hogy alkalmazottja az ipartestületi pénztárba lépjen s az ipartestületi pénztár halálos ellensége a kerületi pénztárak s ha jól megfigyeljük ezen áldatlan versengést — bizony be kell látnunk, hogy abban a munkásnak csekély része van, mert hiszen ő többnyire annak a pénztárnak tagja, melybe munkaadója bejelenti.

A pénztár tevékenységének e küzdelemre való elpazarolása, a pénztárak sokfélesége mellett az igazgatási s kezelési költségek szerfeletti nagysága, a tagok csekély számánál fogva a kockázat magassága: ezek okai azon országos pangásnak, mely el nem tagadható; — s e baj másként mint a különböző nemű pénztáraknak egy hatalmas, erős pénztárba való egyesülése nélkül soha megszüntethető nem lesz.

Ezen tapasztalati tények indították a pécsi kerületi pénztár elnökségét azon elhatározásra, hogy — habár szerény körben is — a helybeli pénztárak között felvetette az egyesülés eszméjét, ezen eszmétől lelkesítve tette Hamerli Imre elnökünk azon indítványát, hogy az igazgatóság hatalmaztassék fel, miként a helybeli pénztárakat hívja fel az egyesülésre. — A közgyűlés óriási lelkesedéssel fogadta el a közérdek által sugallt ezen indítványt; ámde tudjuk, hogy magunkra hagyatva szerény körünkben — még ha törekvésünket siker koronázza is — nincs elérve a végcél, mely a betegsegélyezés ügyének hazánkban új korszakát teremtené meg: — azért azon reményben, hogy amint a tó csendes tükrebe dobott kis kavics által okozott hullám óriási gyűrűvé női ki magát — csekély szavunk is felkeltheti azt a várva-várt országos mozgalmat, mely előtt kell, hogy a törvényhozás kapui végre megnyiljanak.

A munkás betegsegélyezés emberbaráti intézményének a proponált módon leendő üdvös

lustálkodott, jó reggelt kívánjon, hirtelen fölkiáltott:

— No de ilyet! Hiszen a hajad mind kihull, sőt azt mondhatnám, már alig is van.

— Igen, igen — felelt Mariette, fejét a párnák közé szorítva — mindjobban kihull. Nos, ha már nem lesz, legföljebb nem fogsz szeretni.

— Ej, te gonosz, ezért a szóért megérdemelnéd... De légy nyugodt, ha ma meglesz az az ígért állás, újból megnövesztem a hajadat, kezkeskedem érte!

Délben hazajött Jean, oly rohanással, hogy szinte bezulta az ajtót.

— Megvan! — kiáltotta, — kész az alku. Ugy-e, mindig mondtam, hogy tehetséges fickó vagyok. Megvan az állás. Havonkint háromszáz frank. És a felét már előre kifizették. Ide nézz, aranyban uszom.

Valóban, pompás jelenet volt, a mikor a büszke Jean öt louisdort dobott az asztalra.

Mariette meghatottan nézte férjecskejét, de egyszerre elkiáltotta magát:

— Uram Istenem, hát ez a sok kis üveg mit jelent.

— Ez arra való — felelt Jean — hogy a nagyságos asszony haját szépen megnövesztesz. Tizenkét üvegecske; kifosztottam a legfinomabb patikákat.

reformálásába vetett hitünk és reményünk ad bátorságot arra, hogy tek. Cimet is megkeressük, miként a területén működő pénztárakat az egyesülésre szintén felhívni sziveskedjék; nem kételkedünk egy cseppet sem, hogy e mozgalmat magukévá teszik az igen tisztelt társ-pénztárak: hogy akkor végre megvalósulni fog a betegsegélyezés ügyének oly régóta remélt szebb jövője! Hazafias üdvözléssel dr. Lauber Rezső, igazgató.

Eddig a felhívás, melyet most küldtek meg az összes betegsegélyző pénztáraknak. Ha azok válasza beérkezik, akkor fognak az elvek és módok felett tanácskozni, hogy a betegsegélyző pénztárak egyesülése miképp történjék meg?

Hirek.

Pécs, 1900. március 27.

Uti kaland.

A vonat erősen tolja a szelet Budapest felé. Az egyik kupében a jegyfuró kalauz térdepel egy lefátyolozott csinos hölgyecske előtt.

— Igen nagysád, szeretett nőm meghalt és kedves gyermekeimet is utána vitte; egyiket a himlő, másikat a szamarhurut. Most mint özvegyember tengetem szomorú, egyhangú életemet. De ha volna oly nő, ki érdek nélkül hozzám kötné magát, azt is tudnám imádni, szeretni s úgy megbecsülném, hogy senki jobban. — Így szólt a jegylukaszté kalauz és hirtelen ajkához emelte az előtte ülő hölgyecske pici bársonypuha kacsóját és folytatta:

— Ha nagysád nem utasítja vissza, engedje meg, hogy felkeressem Budapesten és meggyőzzem szívem és szándékom komolyságáról.

Oly ünnepélyesen szavalta vallomását, mintha szívének legbensőbb megnyilatkozása jött volna ajkaira.

— Kérem, azt nem lehet, — felelt szemérmesen a lefátyolozott hölgyecske — mit szólna a néni, a kihez látogatóba megyek.

Kis vonakodás után azonban így szólt:

— Ha épen akarja, az Erzsébet sétányon holnap úgy négy óra tájban találkozhatunk, addig elvégzem látogatásaimat is a barátomnál, a kik már azt hiszem, férjmel is vannak, mert már nagyon régen elváltam tőlük.

— Tehát holnap úgy négy óra tájban az Erzsébet sétányon, — ismételte a kalauz. — Köszönöm.

— És ezért pénzt adtál?

— Potom ötven frankot.

Mariette ugyancsak megijedt:

— No, igazán pokoli dolog.

— Hogyan?

— De hiszen az én hajamnak eszeágában sincs, hogy kihulljon. Ide nézz!

És két kezével megfogta szőke hajfonatát s egészen felhúzta a feje tetejére. A mikor pedig Jean meglepetésében szólni sem tudott, hangosan kacagni kezdett.

De Jean egyszerre fölocsudott a váratlan meglepetésből:

— Lehetetlen — mondotta izgatottan.

— Ugyan miért? — felelt Mariette.

— Le van vágva . . . És te apránként levágattad.

— Bizony Isten! Hiszen valamiből csak meg kellett élnünk, ha már egy hónap óta semmink sem volt.

Jean szótlánul keblére vonta feleségét és homlokon csókolta. Mariette pedig, miközben lassan kibontakozott az ölelésből, úgy érezte, hogy két nagy könnycsepp hull a hajára.

— Milyen bolond vagy, uracskám! — mondotta nevetve. — Hajam ismét ki fog nőni, nyugodt lehetsz. Hiszen oly két csöpp víz hullott ra, mely többet ér, mint a tizenkét üvegcskéd.

Aztán még egy kézcsek után felemelkedve térdelő helyzetéből, tovább végezte teendőit, míg a vonat Budapestre érkezett, aztán ki-ki a maga útján indult.

Másnap Margit, a lefátyolozott hölgyecske legelőször felkereste egyik legkedvesebb barátját, Mariskát. Az összevissza csokolózás után jutottak csak szóhoz. Mariska nagy örömmel mutogatta kicsi aranyhajú gyermekeit, elragadtatással beszélt az ő szeretett férjéről, a ki sok küzdelemmel keresi a kenyeret. Most is reggel 3 órakor érkezett haza és még alszik.

Elbeszélte, hogy a vasutnál van alkalmazva, mint kalauz, aztán ilyenkor a nagy havazások miatt, a vonatoknak nagy késéseik vannak.

Beszélt aztán jóságáról, hűségéről; bár folyton utazik, mégis olyan szelid, nem mint a többiek, a kik csak a feleségeiket tudják megcsalni, ha vidéken vannak.

— No de a mint hallom, felébredt. Bocssás meg, egy percre magadra hagylak, — mindjárt bemutatom őt . . .

Néhány perc múlva a feketebajuszu szerelmes kalauz lépett be az ajtón.

— Az én kedves jó férjem! — mutatta be az asszonyka barátjának.

Margit pipacszerűvé pirosodott, a mint ráismert a szegény »özvegy« kalauzra.

Férjura pedig ijedtében megtelepedezett a randevuról, látva az ő felültezt szép jövődöbeli életpárját,

Plagizátor.

Napirend 1900. március 28-án.

Naptár: szerda, márc. 28. — Róm. kath. Sixtus. — Prot.: Gedeon. — Görög-kel.: (március 15.) Agáp. — Zsidó: Veadar 27. — Nap két 5 óra 49 perckor; nyugszik 6 óra 22 perckor. — Hold két 4 óra 30 perckor éjjel; nyugszik este 8 óra 10 perckor.

Időjárás. A központi meteorológiai intézet jelzése szerint: változó felhőzet mellett enyhe idő és helyenkint csapadék várható.

Színház: Cigánybáró.

— (A pécsi Kath. Kör felolvasó estélye.) Tegnap, f. hó 26-án délután fél hat órakor tartotta XXXVIII. felolvasó estélyét, melyet a szép számmal egybegyűlt publikum nagy érdeklődéssel hallgatott meg. Hoffer Károly zenetanár vezetése alatt Ollé László, Peterdi Béla, Fischer Ferenc, Lamparter József és Schumann Ferenc adtak elő fuvolán Niedermayer zongorakisérére mellett három darabot. Románc unisono ment s csak elismerésünket nyilváníthatjuk Hoffer bácsinak, hogy úgy a románcot, mint a »kis granátos« s »Nefejejs« duókat tanítványai oly szépen játszották el. Majd Székely Ottó ült a felolvasó asztalhoz s nagy készültséggel, sok tudással és műértelemmel »A kereszténység és a művészet«-ről tartott felolvasást költői lendülettel, a miért zajosan megtapsolták. Bakó László, a budapesti Nemzeti Színház tagja szavaltá Temérdektől »A szőkevény«-t művészi tökélyvel, nagy hatással. A frenetikus taps szünni nem akart. Utána Székely Sárika énekelt Rossitól: »Levél.« Op. XII. mely érzéssel, finom árnyalatokkal. Az orkán-szerűleg felhangzó tapsoknak hódolva, a tapsok szerint részletekben elénekelt még »Fecske madár«, »Csak egy szép lány van a világon« s »Ha elmegyek kedves rózsám messzire« kezdetű szép magyar nótákat, melyekkel a művésznő magával ragadta a közönséget. Végül Buday Dezső ült a zongorához és eljátszotta saját szerzeményü »Magyar rhapsodiá«-ját. Most következnek a kritika, azonban egészen új, mélyebb megfigyelést igénylő

zeneművet egyszeri hallásra egész részletesen megbírálni nem lehet, azt tanulmányozni kell. Annyit azonban mégis mondhatunk, hogy a fiatal kompozitőr első nagyobb kompozíciója, a szerkezet és kivitel dolgában hasonlít Liszt Ferenc rhapsodiájához, a mi nagyon szerencsés gondolat. A mű főthémája egy szép magyar dal: »Csak egy szép leány van a világon«, mely különféle, sikerült variációkban vonul végig az egész darabon s teszi azt szerves egészzé. A közönség lelkes tapsviharral méltatta a fiatal szerző érdemeit.

— (A „Pécsi Polgári Daloskör“) f. évi április hó elsején d. u. 3 órakor saját helyiségében (Dollinger-szálloda) rendezévi közgyűlést tart. Tárty: 1. Elnöki jelentés. 2. Számvizsgáló bizottság jelentése. 3. Tisztújítás. 4. Az alapszabály módosítása. 5. Indítványok.

— (A pécsi kamara Bezerédj jubileumára.) Bezerédj Pált, selyemtenyésztesünk megeremtetőjét, 20 éves működése alkalmából a pécsi kereskedelmi és iparkamara is szívélyesen üdvözölte és a kamara üdvözlését az ünnepelt most örömmel köszönte meg.

— (Harmonika a rendőrségen.) A rendőrségen ma reggel egy harmonika fekdűt. Csöndesen, hangtalanul huzódott meg egy sarokban; mert hajh, nagy bajban volt a szegény harmonika. Gazdája, valami Pfeifer János az este a legnépesebb utcában húzta vele a legszebb nótákat, de a rendőrség nem lévén zeneértő, a harmonika Kubelikját csendhaborítónak deklarálta és elvette tőle a harmonikát. A harmonika azért szomorkodott ma a rendőrségen, hogy a gazdája nem háborithatja vele a csendet.

— (Meglőtt vadorsó.) Makacs fejű puskás legény volt Kákicsen Csipán Sándor. Be-bejárogatott a gróf Draskovich Iván szilasi vadaskertjébe. Valami két hete rajta kapták s el akarták venni a puskáját. De bizony ő azt nem engedte s még az egyik erdős legényt meg is lötte. Hanem hát addig jár a korszó a kutra, míg el nem török. Csipán Sándor is addig járt a szilasi vadásban, míg az erdőőrök utóbb is lefűlelték s megkötözve átadták a csendőrségnek. Csipán Sándor már akkor erősködött, hogy hiszen majd lesz még ennek más sora. Majd szembe kerül ő még a szilasi erdőőrrel s akkor nem viszi el szárazon. Az elmúlt vasárnap újra bemászott néhány társával a vadásban s ott találkozott is az uradalmi erdőőrrel s rögtön ráfogta fegyverét. Azonban az erdész megelőzte s fegyverét rástűtötte Csipán Sándorra. A puska csak afféle hatos seréttel volt töltve s egy szem serét Csipán halántékába furódott s az agyat is megsértette. A beállott agyvérzés következtében hét-főn virradóra meg is halt a fiu. Szomorú világot vet a jelen eset a jó kákicsiak erkölcsaire. Holmi 15—16 éves fickók már egész fegyveres bandát alakítottak maguk között, melynek célja az uradalmi vadás területeken orozva vadászgatni s ha a szükség úgy hozza magával, még akár az erdőőröket is megölvöldözni. Vajjon okulnak-e ezen a szomorú példán? Az erdős, aki csak önvédelemből használta fegyverét, másnap jelentkezett a bíróságnál.

— (Kirabolt lakás.) Lápafő köz-

ségben vakmerő betörést követtek el a minap. *Suri Ferenc* ottani lakosnak a lakásába éjnek idején betörték s bár a gazda és egész háznépe otthon volt, a betörők mégis a legnagyobb szerencsével jártak s vagy háromszáz forint értékű ruhát és egyéb tárgyakat loptak el. A kirabolt lakás tulajdonosa csak reggel látta, hogy mi történt nála az éjjel; a mikor már késő volt, mert a tettesek messze jártak a lopott zsákmánnyal. Hogy kik voltak, ma sem tudják.

— **(Személyi hír.)** *Cseh Ervin* horvát miniszter és fogadott fia *Adamovics Iván* Pécsen időznek.

— **(A borkereskedelem köréből.)** A Schwabach Zs. G. cég, mint a herceg Montenuovo Alfréd borpincének bérlőse, az eddigi intézőt, *Tausz Gyulát* törvényszékiileg bejegyzett cégjegyzésre jogosította fel.

— **(Késelés.)** Tótkesziben *Mautner Ignác* és *Sohonyai András* a koresmában összezördültek valami felett. Szóra szó következett és *Sohonyai András* oly annyira felingerült, hogy kést rántott elő s azzal ment ellenfelének. *Mautner* azonban védekezett s csak a keze fején kapott egy szurást. Ekkor vége lett a verekezésnek s most az ügy a bíróság elé kerül, hová a megszurtt ember ellenfelét feljelentette.

— **(Nagy lopás Baranya-Sellyén.)** Vasárnap reggel nagy népcsoport állta körül *Kleib Ignác*, bar.-sellyei rőtöskereskedő üzlethelyiségét. A bolt kirakata ki volt feszítve. A tettesek egyik üvegtáblát bekenték sárral, azután betörték s úgy hatoltak be a boltba. Ott felfeszítették a *Wertheim-szekrényt* s mintegy 1400 korona készpénzt s a tulajdonosnak több értékpapírját, arany-gyűrűjét, arany óráját s feleségének gyémánt fülbevalóját körülbelül 1000 korona értékben ellopták. A tettesek kilétéről még eddig mitsem tudni. De valószínűleg kóbor cigányok, lehetnek, vagy egyéb professionátus betörők, mert erre vall munkájuk, a hogy tettüket végrehajtották.

— **(Erdőégés.)** A Margitta-sziget dunaszekcsői határában, a *Jankovich-Bésán* uradalomához tartozó tíz éves erdőben tűz támadt, mely az erdőnek mindegy tíz hold nagyságú részét elpusztította, 4000 korona kárt okozva az uradalomnak. A tűz ügy keletkezett, hogy az erdőben vesszőt vágó baracskai emberek tüzet raktak, a mitől az erdő is tüzet fogott. A veszély láttára az emberek elfutottak. A gondatlanságból tüzet okozó egyének ellen megindították a vizsgálatot.

— **(Előléptetések.)** A magy. kir. igazságügyminiszter *Jozsits Béla* bonyhádi kir. járásbírói aljegyzőt és *Gyimóthy Ödön* paksi kir. járásbírói irnokot a XI. fizetési osztály I-ső, *Molnár Lajos* bonyhádi kir. járásbírói irnokot a XI. fizetési osztály 2-ik fokába előléptette.

— **(Tolvaj leányzó.)** *Steindl Katalin* högyészi illetőségű leányzó *Goldberger József* ugyanottani lakostól a minap több aprójóságot elemelt. Mikor emiatt kérdőre vonták, kitűnt, hogy *Szekler Vilmos* udvarából is lopott el két ludat s azokat eladván, a pénzt elköltötte. A tolvaj leányzó büntetését majd a bíróság fogja kiszabni.

— **(Munkaszünet a bányákban.)** A m. kir. pénzügyminiszter 1740/1900. számú

rendelettel megengedte, hogy az XI. cs. és kir. Dunagőzhajózási társulat baranyamegyei kőszénbányáiban vasárnapokon és ünnepnapokon is dolgoztathasson. Kivételt képeznek ez alól a húsvét, pünkösd első napjai és Szent István napja. Egyébként is úgy osztandó be a munka, hogy minden egyes munkásnak havonként vagy két egész, vagy négy fél vasárnap szabad ideje legyen.

— **(Megzálogolt menyecske.)** Özv. *Simon Péterné Hagyó Ilona* tóttósi lakosnőnek a napokban valami dolga akadt a plébánián s hogy hamarabb odaérjen, *Varga György* ugyanottani lakos földjén át vezető, hatóságilag nyitott és már évek óta közhasználatban levő gyaloguton ment. *Varga Györgynek* azonban alighanem valami baja lehetett az asszonnyal, mert alig hogy *Simon Péternét* meglátta a gyaloguton, megakartá zálogolni s midőn az asszony ez ellen tiltakozott, erőszakkal elvette a tőle a zsebkendőjét, melyben *Simon*énak tíz koronája volt. Az asszony a jogtalan megzálogolás miatt panaszt emelt *Varga György* ellen a bíróságnál, mely alighanem el fogja ítélni az erőszakoskodó embert.

— **(Járványok a vidéken.)** Dacára annak, hogy a tavasz kezd már lassankint érvényesülni, kint a községekben még egyre tartanak a járványos betegségek, melyek mintha az ideán nem akarnának elmúlni. Így mint értesülünk, Hosszúhetényen a vörheny, Pogány, Egerszeg és Baán községekben pedig a kanyaró lépett fel járványosan.

— **(Mesognak a rácok.)** Régi dolog az, hogy a rác meg a magyar ember nem igen férnek meg egymás mellett, mert ha másképp nem, hát korcsmai verekedésekben nyilatkozik meg a nemzetiségi gyűlölet. *Birján* községben máj. hó 11-étől kezdődőleg elrendelték a magyar istentiszteleteket s már az első magyar istentiszteletnél dolga akadt a hatóság embereinek az okvetetlenkedő rácokkal. Tegnap aztán annyira kiélesedtek ezek a nemzetiségi ellentétek, hogy egy berugott rác, *Páj Ráfael*, a templom elé ment s amint a magyarok kijöttek a templomból, *Matesz Jánost* egy nagy favágóbaltaival megtámadta. Szerencsére sikerült a gyűlöletben megbelondult embert lefegyverezni s átadni a hatóság embereinek. Az esetről jelentést tettek a kir. ügyészségnek, a mely a vizsgálat megejtése után megfogja tenni a további intézkedéseket.

— **(Falusi esendélet.)** Hogy a falvakban milyenek gyakorta a közbiztonsági állapotok, mutatja az az eset, a mi *Medinán* történt. Ott ugyanis egyik éjjel hat ember megtámadta *Oláh József* medinai lakost és betokkal felfegyverkezve, jól elverte. A megtámadott embernek az éjszakában ki sem sietett segítségére s futva kellett menekülnie támadói elől, kik egészen lakásáig üldözték. A több súlyos sebet szenvedett ember feljelentette az esetet a bíróságnál s most folyik a vizsgálat az éjjeli orvtámadók ellen.

— **(Halálozások.)** *Erdőssy Lajos* ügyvéd életének 58-ik évében, tegnap délután meghalt. Temetése holnap (szerdán) délután 4 órakor lesz a városi közpórházból a budai külvárosi temetőbe. Az engesztelő misét csütörtökön délelőtt 10 órakor tartják lelkiüdvéért a *Ferenciek* templomában. Halálát két leánya,

Erdőssy Kamilla férj. *Zsille Ferencné* és *Erdőssy Olga* s egy fia, *Erdőssy György*, továbbá három nővére, veje és menyje s unokái siratják. Halála hírére a pécsi ügyvédi kamara épületére kitűzték a gyászlobogót, a kamara az elhunyt koporsójára koszorút helyez s temetésén testületileg vesz részt. Az elhunyt régebben közalapítványi ügyész volt s ügyvédi gyakorlatot folytatott a legutóbbi időkig, midőn betegedeskedni kezdett. Hogy betegsége súlyosabbra fordult, a városi közpórházban keresett gyógyulást, de belső szervi baja mindjobban elhatalmasodott s a halál végre megváltotta szenvedéseitől. — *Rózsahegy* Ödön, volt vidéki színész, meghalt Budapesten. Az elhunytban *Rózsahegy Kálmán*, a Magyar Színház tagja és *Rózsahegy Gyula* kardalok édes atyját gyászolja.

— **(Tolvajok a padláson.)** *Rummel József* högyészi lakosnak a háza padlásán a minap tolvajok jártak. Éjnek idején felfeszítették a padlásajtót s így bejutván a padlásra, onnan egy csomó élelmiszert és sertéshúst elemeltek. A káros csak másnap vette észre a lopást, a mikor is feljelentette az esetet a hatóságnál. A tolvajokat keresik.

— **(Garázda álarcosok.)** Aporon két álarcos legény nagy botrányt vitt véghez a minap. A járókelőket fényes nappal inzultáltak és leütéssel fenyegették. Természetesen mindenki félt tőlük, mert senki sem tudta, hogy kik és hová valók. Végre megfékeztek a két álarcost, a mikor is kitűnt, hogy *Staub József* és *Lauser Mátyás* falubeli legények, kik borközi állapotban bujtak álarc alá s ijesztgették a lakosokat. Feljelentették őket a bíróságnak, hogy hadd vegyék el a furcsa kedvtelésért büntetésüket.

— **(Jégeső.)** Már csakugyan ki kel tavaszodni az időnek. A szeszélyes időjárás elég korán meghozta a tavaszi záport tegnap este 6 órára, a mikor is úgy szakadt az eső, mint csak gyors tavaszi zápor szokott. Sőt kevés vártatva jég is esett, körülbelül egy-egy moyeró nagyságu, a mi eltartott vagy öt percig. Szerencsére, a korai jégeső még nem igen tehetett kárt sehol sem s így minden nyom nélkül vonult át a szeszélyes időjárás e legujabb megnyilatkozása felettünk.

— **(Pályázatok.)** A mohácsi járásbírósnál egy albirói és egy irnoki állás jvan üresedésben. Pályázati kérvények az előbbi állásra 14 nap alatt, az utóbbira 28 nap alatt adandók be a pécsi kir. törvényszék elnökéhez.

— **(Hivatalsszolgák öröme.)** A szegvárdi kir. törvényszék elnöke *Csapó Mihály* paksi kir. járásbírósi II. osztályu hivatalsszolgát I-ső osztályu és *Mucslér Ádám* gyönki kir. járásbírósi III. osztályu hivatalsszolgát II. osztályu hivatalsszolgává léptette elő.

— **(A Farkas Rátkó-féle alapítvány)** ez évi kamatait — mint már jeleztük is — április hó 6-án (pénteken) itéli oda egy bizottság a pécsi tanintézetek egy leghazafiasabban nevelő professzorának. E bizottságba a pécsi tanítók a maguk részéről *Repiés Vince*, *Rózsits Sándor*, *Mihálovits Antal* és *Szvácsék Mihály* igazgató-tanítókat választották meg.

— **(Méltóságos Stefánia grófné.)** *Lipót* belga király tudatta az itteni udvarral, hogy leányát, *Stefániát* sem a fenség, sem a

belga királyi hercegnő címe nem illeti meg. A főudvarmesteri hivatal erről körlevélben értesíteni fogja az összes udvari és állami hivatalokat. A cs. és kir. közös hadügyminiszterium e hó 24-ről közlése: Stefánia főhercegnő özvegy trónörökösne ő cs. és kir. fensége e hó 22-én Miramareban gr. Lónyay Elemér cs. és kir. kamarással házasságra lépett. Miután ez a házasság nem egyenrangú az udvarnál fennálló elvek szerint, most már Lónyay Stefánia grófot az osztrák-magyar monarchián belől nem illeti meg sem a »királyi fenség« címe, sem a »belga hercegnő« és »szász-köburg hercegnő« rangja. Ez a közlése a főudvarmesteri kivatalnak közleménye alapján történt.

— (Ebmarások.) Sik Aladár mohácsi kölcsönös segélyező-egyleti könyvelőt Tubics Antal ebe Mohácson, lábán megmarta. A megmárt könyvelő az esetet a főszolgabírónak följelentvén, ez az ebnek a gyepmesteri telepen negyven napig való megfigyelését rendelte el. Sik Aladár a netán bekövetkező baj elhárítása végett Budapestre a Pasteur-intézetbe utazott. — Zeifogl Ferenc lantsuki lakost egy kóbor kutya megharapta. Az ebet nem lehetett ugyan megkeríteni s veszett állapotát megállapítani, de miután rajta külsőleg a veszettség tüneteit észlelni vélték, Zeifogl Ferenc is a budapesti Pasteur-intézetbe utazott.

— (Megőrült a tüstől.) A Duna-Szent György határában (Tolna-m.) elterülő nagy nádas múlt pénteken kigyuladt és teljesen leégett. A tűz úgy támadt, hogy egyik

nádvágó munkás pipázott a száraz nádasban és az eldobott gyufától borult lángba a 10000 frtot érő nádas. A tüzet okozó munkás ijedében a kutba ugrott, a honnan azonban élve kihúzták, de a szerencsétlen ember megőrült.

— (Kártya-adó.) A pénzügyminiszternek az év elején kiadott rendelete, amely az eddig használatban volt kártyák nagyobb részét kétszeres bélyegilletéknek veti alá, annak idején a kártyázók között kellemetlen feltűnést keltett. Azért most örömmel fogják üdvözölni a pénzügyminiszternek újabb kibocsátott rendeletét, a mely szerint azok a játékkártyák, amelyeknek fehér szélzetei, bezárólag a kártyaképet körülzáró keretvonalig illetve a keretvonal belső széléig, a két egymással szemközt lévő oldalon, szélességben együttvéve 8 milliméternél nem nagyobbak: a nem mosható kártyákra nézve érvényes illetékmérv alá vonandók, ha csak vizálló anyaggal fényezve nincsenek. A nagyobb szélzetekkel ellátott, valamint azokra a játékkártyákra nézve is, amelyeknek fehér szélzetei fekete képkeret-vonalak hiányában nincsenek észrevehetőleg meghatározva, a nagyobb bélyegilleték rovandó ki. Ennek a rendeletnek, a mely ez év április elején lép életbe, az a jelentősége, hogy a legnépszerűbb kártyanemék ára nem fog megrágnivali.

— (Dóra.) Uton, utszélén napestig csatangolt Dóra, — szívesen állott bárkivel szóba — soha sem sietett, noha az óra intette: későn van, — menj haza Dóra! Tegnap is fiatal urakkal állt vala szóba — kedélyes trics-tracs

közt esék — koccintni — uj vagy ó-borra. Kurta körösmába — vig társaságba — vigadott Dóra, — fogyott a bor, hangzott a beszéd, zengett a nóta. Fényes derűnek mégis boru a vége, mivelhogy Dóra a — vig hölgyek éke — még az utcán is danolva méne. És jött a rendőr, lön nagy riadás — az egyik erre, másfelé a más! De ki ott maradt — hát biz a Dóra! Megcsipték, bevitték, — ki lehet róla?

— (A fiakker jubilál.) Kerek háromszáz esztendeje annak, hogy Sauvage Miklós első kétlovas bérkocsiját kiállította a párisi rue Saint Martin egyik háza elé. A mulatós Páris jót kacagott. Sauvage ur vállalkozásának s igazi francia elmésséggel igyekezett fölruházni különböző különb gunyavevekkel az utcán busuló paripákat gazdájukkal együtt. Nem is nevezték másként Sauvaget, mint Szent-Fiakriusnak arról a festményről, a mely a bérkocsi-állomás mellett lévő házban diszelgett s a kertészet védőszentjét ábrázolta. Később azonban másképp ítélték meg Párisban a bérkocsit s Sauvage ur egymásután szaporította a diszes fogatokat, a melyekre csakhamar még az udvarhoz tartozó személyiségek sem resteltek fölszállani. Azóta nagyot fordult az idő kereke, sokat forgott Sauvage találmanya s nagy időre nélkülözhetetlenné tette magát a nagyvárosok nyüzsgő forgalmában. De hát semmi sem örök. A fiakker dicsősége is kezd lehanyatlani. A három évszázadot megülni készülő fiakkeresek fülébe lépten nyomon belesívit egy-egy éles füttyre emlékez-

mely őket egy hosszú életre egymáshoz fűzi — elválaszthatlanul. A férj, ki a klub élet, az orfeumok parfümös világából, a ballerínák túll szoknyája mellől a házasság révébe tért megpihenni, csakhamar kipiheni magát s visszasírná azt a kort, a melyben korhely lumpnak, megbízhatlan csélcsep legénynek és vidám cimborának nevezték az asszonyok és a barátok kompániái.

Persze fix terminushoz kötni a szerelmi filozofia feltevésének bekövetkeztét lehetetlen, de bizonyára elérkezik az az idő, midőn a férj visszavágyik a klub füstös légkörébe, a vidáman kacagó legény-pajtások közé, mikor az orfeumok levegőjének egy leheletéért az ég tudja mit nem adna s midőn a ballerínák túll szoknyácskáinak susogása a Spherák zenéjeként hatna reá.

És a férj, midőn a házas élet eme stádiumába jut, melyet mi a svadronban úgy hívunk, hogy »heliche Rückwertkonzentrirung«, akkor már bizonyára talál módot arra, hogy ama nehezen nélkülözött élvezetek valamelyikét megszerezze magának. S nincs veszedelmesebb, midőn egy férj ismét belemártja a nyelvét a legényélet gyönyöreinek mézével telített kelyhébe, mert attól a fránya nektártól vérszemet kap s nem nyugszik

hozzászoktunk Dorner Frici sikereihez, hogy elvesztek hittük azt az asszonyt, aki a főhadnagy kezei közé került.

Dorner főhadnagynak udvarlásai mindig úgy hatottak rám, mint valamely filozofiai tantétel sikeres megoldása, mert Frici a maga sajátságos »szerelmi filozofijából«, (melyben joggal tartotta magát professornak) a legtöbbet vitte flirtjeibe.

Sajátságos egy tudomány ez a Dorner-féle szerelmi filozofia. A szerelemről, a házasságról s a férjes asszonyokról körülbelül ilyenforma volt a főhadnagy nézete:

— »Ugyan ne beszéljetez nekem a szerelemről — mondta egyszer, amint ez a végtelen tárgy egy társaságban szóba került. Furcsa dolog lenne, ha még valaki hinne abban, hogy ez az érzés a szivben gyökerezik. Nem egyéb ez, mint a vér természetszerű gerjedelme, melyet aztán megmagyarázhatlan szeméreméretből a »szerelem«, »idealizmus«, »rajongás« és »imádás« leple alá rejtenek«. Bizony ha így volna a dolog, akkor ugyancsak sovány konyhán kellene nekünk, szerelmi pákászoknak élnünk. Hiszen éppen a szerelem az, aminek nem létezésére mi nőhódítók filozófiánk alapkövét rakjuk. — Lássátok, engem

tető hang: a motoros kocsik gumilabdájának a hangja. S a gumikerekes kocsik bakjáról szomorura vált arccal tekintgetnek a bérkocsisok a magátóljáró, berregő ellenség után, a mely előtt nem bokrosodik meg a paripa, a mely nem fogyaszt zabot s mégis gyorsabb a jártában, biztosabb, kitartóbb. Nem is sokáig bírja már a fiakker a versenyt az új ellenséggel; egymás után jelennek meg a motoros kocsik a nagyvárosok utcáin s minél inkább beleilleszkedik a gumilabda rekedt hörgése az utca zsibongó lárájába, annál szomorubbá válik majd a bérkocsisok fogadott védőszentjének, Szent-Fiakriusnak az arca. Hanem azért a párisi fiakker nagyban készül a jubileumra, a melyet a Saint-Martin-utcai ősi házban fognak megtartani, hogy hálával adózzanak Sauvage Miklós emlékének.

— (Kedvesse által megszöktetett rab.) A nagy szerelmi epekedés arra birt egy m.-galbdachi gyári munkáslányt, hogy a rheihidi fogházba zárt kedvesét furfangos és vakmerő módon kiszabadítsa. A leány este belopózott a börtönőr lakásába s a hálószobában az ágy alá bujt. Itt várt addig, míg a börtönőr lefeküdt s mély álomba merült. Éjfél tájban, mikor már minden csendes volt, előmászott s a börtönkulcsokat magához véve fölkereste kedvese celláját. Az ajtót nesz nélkül fölnyitotta, az alvót fölébresztette és mindketten a szabadba jutottak. A rendőrség azonban másnap reggel rájött a dologra s a lányt, kit mindjárt gyanuba vett, letartóztatta. A mint a szökevény értesült menyasszonya el-

fogatásáról, még azon este visszatért a börtönbe. A kihallgatásnál a szökés történetét egybehangzón az előadottak szerint mondták el.

— (Szoknyás orvosok.) A londoni School of Medicine, melyben nőket képeznek ki az orvosi és gyógyszerészi pályára, legutóbbi évi jelentésében nem kevesebb mint 254 orvosnő névsorát közli, kik mind ebben az intézetben végeztek. Ezek a diplomás hölgyek most mind távoli országokban tesznek eleget nehéz hivatásuknak. Egyrészt hittérítő és orvosnő egy személyben, legnagyobb részük azonban kórházakban van alkalmazva. Csaknem minden nagyobb indiai városnak van orvosnője. Többen Chinában praktizáltak, mások Afrikába mentek, egy nagyon kitűnő orvosnő pedig Persiában működik.

— (Agyonnyomta a henger.) Szántó község melletti Barnahát-pusztán Kecské Mihály béres tizenkét éves Ferenc fia együtt hengerezett a szántóföldön a többi emberrel. A fiu aztán, miután vagy száz lépésnyire elmaradt társaitól, gyorsabb menésre nógatta ökreit. Hajtás közben egészen közel ment hozzájuk, mire hirtelen elkapta a henger, mely a szegény fiut maga alá sodorta. Mire segítségére mentek, már meg volt halva.

— (Kossuthnak leghivebb arcképe 1849-ből.) Remek kivitelű arcképe készült el a nemzet atyjának. Gróf Kreith Béla a budapesti Kossuth-muzeum alapítója, régen fáradszik azon, hogy a szabadságharc legnagyobb fiának képeit hiv reprodukcióban terjessze. Most jelent meg Kossuth Lajos élet-

nagy arcképe gyönyörű fényképnyomatban. Ez a kép az eddigiek közt Kossuthnak legteljesebb, leghivebb arcképe 1840-ből, tehát abból a korból, a mikor küzdelmeinek és dicsőségének zenitjén állott. Mint ilyen kétszeresen drága ereklye, mert ebből az időből nincsen róla híven készült képünk. Ezen az arcképen minden ott van, a mi benne nagy volt: a tűz, az elszántság, a hazáért és nemzetért való rajongás, a szabadságérti lelkesedés és a lángész ihlete. Kossuth Lajos ilyen volt, csakis ilyen lehetett. Valóban nemes és hazafias szolgálatot teljesítettek azok, akik ezen legujabb Kossuth-arcképet a magyar közönség számára megteremtették. Ne hiányozzék ez a kép egyetlen házból, egyetlen körből sem. Ez életnagy arckép ára csak 3 frt 40 kr. Az 1848—49-iki ereklyemuzeumban Budapest, IV., granátos-utca 14. Szabadságharcunk hőseinek és vértanúink emlékeinek e pantheonát támogatja mind, a ki e becses képet megszerzi.

— (Mikor cigány cigányt lop meg.) A minap ellopták Kovács Ferencnek, borjádi illetőségű, rovott előéletű kóbor cigánynak 60 korona értékű lovát. A tettest ugyan még nem lehetett megkeríteni, de valószínű, hogy a lopást kóborcigány követte el.

— (A keztyű.) Párisban rossz világ jár a keztyűsökre. A párisi nők kezdik elhagyni a keztyű viselését; a szalonokban, színházakban, utcákon s más nyilvános helyeken alig látni keztyűs női kezet. A helyett minden toilletthez minden alkalomra gyűrűvel

legkevésbé sem bosszant vagy aggaszt az a körülmény — mely ugyan ritkán fordul elő — hogy egy fiatal leány nem reagál az én udvarlásaimra. Megjegyzem, hogy leányokkal csak nagyon is »néha« foglalkozom s csakis olyanokkal, kiktől látom, hogy asszony korukban még lehet belőlük valami. Figyeljétek csak meg az én filozofiamat s be fogjátok látni, hogy én ez életben nem fogok azok közé tartozni, kik a reménytelen szerelmesek csoportját szaporítják.

Tehát fogadjátok el — ha ez most talán ellenkeznék is nézetetekkel — ama igazságot, hogy szerelem nincs s ha azt a vér-gerjedelmet, amely minden embernek és minden fiatal leánynak sajátsága, jobb elnevezés hiányában »szerelem«-nek hívják is, az sohasem gyökerezik a szivben.

Nos, én most például foglalkozom egy leánnyal, kirtől biztosan tudom, hogy menyasszony s hogy irgalmatlanul »imádja« a vőlegényét.

Természetes, hogy most kutyába sem veszi az én udvarlásaimat s szinte megelégedett mosolylyal, büszke öntudattal tekint valami nem létező, képzelt magasságba, ha éles, de banális megjegyzéssel sikerül neki egy-egy támadásomat

vissza verni s boldogan kéjeleg abban a tudatban, hogy erős maradt és hű vőlegényéhez. Higyjétek meg azonban, hogy ezek az én taktikai »támadásaim«, melyek mindegyikének megvan a maga jól előre kiszámított éle, nem pattannak le hatástalanul ennek a leánynak a »hűségi páncéljáról«, hanem nyomokat hagynak a lelkén, nyomokat az emlékében. Akkorák csak ezek a nyomok, mint egy-egy tűszúrás beheggedt sebe, de elég nagyok arra, hogy engemet néhány Ámor-féle kilométerrel közelebb hozzanak ehhez a leányhoz majd asszonykorában!

Határozottan igaza volt annak, ki az ideális szerelmesek nem csekély megbotránkozására azt merte állítani, hogy a »házasság a szerelem sirja!«

Mert hiszen természetes, hogy azok a rajongó szerelmesek, kikből férj és feleség lesz, a házasság után mihamarább megszokják egymást, az a bizonyos »szerelem« című szalmatűz már a nászút után lelohad s azok, kik eddig az ujdonság, az ismeretlenség ingerével hatottak egymásra, szinte megdöbbennek egy-egy világosabb pillanatukban attól az óriási, nyomasztó súlytól, mellyel Hymen rózsaláncai a nyakukba szakadnak, megdöbbennek attól a mesésen erős kapocstól,

ékesítik ujjacskáikat és pedig minden ujra huznak legalább egy gyűrűt. A gyűrűben a legszínesebb drágakövek csillognak. Ennek az új divatnak persze az ékszerészek örülnek leginkább s maguk a hölgyek, akik mutogathatják apró ujjacskáikat és — gyűrűiket.

Előfizetésre való felhívás.

Az ápril-juniusi évnegyed közeledése alkalmából új előfizetést nyitunk lapunkra.

Lapunk pályafutásának huszonnyolcadik évében jár már s ez a tekintélyes idő, mely lapunknak a közönség szolgálatában eltöltött multját jelenti, felment bennünket attól, hogy hosszabb programot adjunk.

Programmunk mi eddig volt, ezután is változatlan marad s működésünk a jövőben is önálló, független, személyi kultuszt nem üző, intézményeknek alá nem rendelt, egyedül csak a magyar nép és közönségünk érdekeiért küzdő lesz.

Lapunk a függetlenségi eszme szolgálatában állván, országos politikai ügyekben továbbra is az ellenzék hű harcostársa marad s mindenkor függetlenül, a negyvennyolcas ellenzék elveinek megfelelőleg fog küzdeni.

Városi és megyei helyi ügyekkel ezután is behatóan fogunk foglalkozni az országos politika mellett. Itt is az őszinte igazmondás és a város s a megye érdekeinek szem előtt tartása fog bennünket ezután is — mint eddig — működésünkben vezérelni.

Az ország és külföld nevezetesebb eseményeiről s az országgyűlésről szóló távirati tudósításainkkal megelőzzük mindenkor a fővárosi újságok közléseit. Hírvolatunk ezután is élénk és változatos tartalmu lesz. Közöljük minden csütörtökön este megjelenő számunkban a pécsi kir. táblai Értesítőt is, a mi nem csak az ügyvédekre, de minden ügyes-bajos félre nézve is aktuális fontossággal bír, kinek bármily jogügye a kir. táblához kerül. Tárcarovatunkban s jövőre is könyvalakban közlendő regényekkel bőven gondoskodunk olvasóink szórakoztatásáról is, szóval mindent elkövetünk, hogy minden tekintetben kielégítsük olvasóközönségünknek egy a modern igényeknek megfelelő napilaphoz fűzött várakozását.

Előfizetési árak:

Lapunk előfizetési ára, mely az összes napilapok között a legolcsóbb, a következő:

egész évre	20 kor.
félévre	10 kor.
negyedévre	5 kor.
egy hónapra	1 kor. 70 fill.

Vasárnapi számunk egy évre 6 korona, félévre 3 korona s negyedévre 1 kor. 50 fillér.

Az előfizetés legcélszerűbben postautalvánnyal eszközölhető. Előfizetések a „Pécsi Figyelő” kiadóhivatalához (Pécs, Mária-u. 1. sz. a.) küldendők.

Mutatványszámokat kívánatra bárhová küldünk. Hazafias tisztelettel

a

„PÉCSI FIGYELŐ”
szerkesztősége és kiadóhivatala.

Művészet, irodalom.

○ Névtelen hősök. Holnap este — mint azt már megírtuk — a pécsi nemzeti színház színtársulatának névtelen hősei, a karszemélyzet tagjai tartják jutalomjátékukat. Mondanunk sem kell talán, hogy méltóbban egy színész sem tarthat jutalomjátékot, mint éppen a színpad névtelenjei, kik mind a köz-

katonák mindenütt ott vannak, hol fáradni, dolgozni kell, a drámák, színművek néma szereplői között éppen úgy, mint az operák operettek és népszínművekben, de fáradságuknak soha sincs jutalma, az ő utjaikat nem aranyozza be, az elismerés és dicsőség napjának sugara! A karszemélyzet jutalomjátéka alkalmából a nálunk már régeen színre nem került »Cigánybáró«-t adják s a bájos kis operette egyik főszerepét, Zsupánt, Tiszay Dezső játssza, ki a maga részéről a jutalomjáték engedélyezésének valóban elismerésre méltó és jószívűségéről tanuskodó ténye mellett, még azzal is vonzóbbá óhajtja tenni ezt a színházi estélyt, hogy egyik legpompásabb szerepét a »Cigánybáró« Zsupánját játssza el. Reményeljük is, hogy a közönség, melynek áldozatkészsége mindenkor megnyilatkozik, ha pártolásra méltó ügyről van szó, megfogja tölteni a színház nézőterét, mert hiszen méltán megérdemlik derék kardalosaik, a színpad fáradhatlan névtelenjei, hogy jutalomjátékuk valóban is jutalma legyen fáradozásaiknak.

Törvénykezés.

§ **Megszűnt csőd.** A pécsi királyi törvényszék, mint csődbíróság közhírré teszi, hogy Glaser Adolf ellen elrendelt csődöt a csődvagyon felosztása folytán megszüntette. — Schwartz Mihály pécsi kereskedő ellen elrendelt csődöt a csődvagyon felosztása folytán megszüntette.

§ **Gyerek kezében fejsze.** A mult évi augusztus 19-én ifj. Lukács János, 14 éves mohácsi lakos egy régi hajóorrban fát vágott. Tőle nem messze ugyanazon hajóorrban a hajóorr faragványaival játszott a tizenegy éves Szegfű Jenő, a ki egy göcsön ült. Lukács figyelmeztette Szegfű Jenőt, hogy menjen el onnét, mert baja lehet, de a kis Szegfű nyugodtan tovább huzogatta kezét a hajóorr faragványain. A hajóorr mellett már összevágott apró fa feküdt. Egyszer csak Lukács lehajolt s balkezevel egy ily fa után nyult, a jobb kezevel pedig, bizonyosan azért, hogy a másik kis fiut megijesztesse, Szegfű felé sujtott, még pedig oly szerencsétlenül, hogy annak két ujját levágta egészen. A megsérült kis fiu 8 hétig volt beteg. Feljelentették ifj. Lukács Jánost s gondatlanságból okozott súlyos testi sértés vétsége miatt emeltek ellene vádat, a miben a kir. törvényszék őt bűnösnek találta s ezért, tekintve kiskorúságát, 14 napi elzárással és 10 korona pénzbüntetéssel büntette a vigyázatlan fiut. Az ítélet jogerős.

§ **Csőd.** A kaposvári kir. törvényszék Vermes (Weisz) Dávid kaposvári lakos ellen a csődöt elrendelte. Igénybejelentési határidő április 25.; felszámolási határnap május 15.-dike.

T a n ü g y.

)(**Megnyílt iskola.** A toroklob miatt bezárva volt lacsuki iskolát, a járvány megszüntével újra megnyitották.

)(**Nyugdíjazott tanító.** Hirtlenreiter Mihály borjádi tanítót a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter négyszáznyolcvan korona évi nyugdíjilletményvel nyugdíjazta.

)(**A szálló- és borgazdasági tanfolyam.** A magy. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter a szálló- és borgazdasági tanfolyamra szóló jelentkezés határidejéül f. é. március hó 25-ikét tűzte ki, mely határidőig a következők jelentkeztek: Mocsári Antal kárászi, Lieber Emil monostori, Bátor Ferenc beremendi, Csepán János bellyei, Révész Antal személyi, Schubert Károly p.-sz.-erzsébeti, Ikoly Béla p.-mároki, Horváth György udvardi, Kreszle Antal somberek, Schneider Márton jánosii és Kerge Ferenc szellői tanítók. A pályázati kérvényeket már a napokban átteszi a kir. tanfelügyelőség Buchert Alajos közp. szállószeti és borászati felügyelőhöz.

)(**Selyemtenyésztés és az iskolák.** Valamennyi állami népiskolában kiváló gond fordított arra, hogy a tanuló ifjuság a selyemtenyésztésben kiképeztesse. A szegvárdi selyemtenyésztési felügyelőség ma több olyan falitáblát küldött a kir. tanfelügyelőséghez, a mely a selyemtenyésztésre és a szederfa tenyésztésre való utasításokat tartalmazza. Salamon József tanfelügyelő e falitáblákat megküldeti a vármegyei állami népiskoláknak azzal a felhívással, hogy a tanítók arról tartsanak magyarázatot a tanuló ifjuságnak.

Közgazdaság.

□ **A vetések állapota.** A megye különböző részeiből aggodalmas hangok hallatszanak a vetések állapotáról. A mezőgazdaság szempontjából ugyanis az idei tél nem volt jó, sőt általában az ország közgazdasági viszonyaira nem volt hasznos. Nem volt jó azért, mert a későn vetett őszi buza és rozs gyengén mentek neki a télnek, nem voltak eléggé kifejlődve, megerősödvé; a tél folyamán kaptak ugyan néhányszor nagymennyiségű nedvességet s ez előnyükre vált volna, ha nem követte volna az olvadást mindenkor fagy, a mely nagy mértékben ártalmukra volt. Az elmúlt telet tehát aligha fogja követni jó aratás. Jó tavasz azonban gyenge vetéseinken még igen sokat javíthat, sőt maga a gazda is beavatkozhat javítólag a gyengébb vetések felültrágyázásával.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése márc. hó 27-én. (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A képviselőház ülésén ma a pénzügyi tárca költségvetését tárgyalták.

A budgethez elsőnek Lévai Lajos szólt, pártolván azt. Kérte, hogy a takarékpénztárak tartalékalapjai hazai értékpapírokra köteleztesenek.

Kossuth Ferenc bizonyítja, hogy a budget irreális. A bevételeket a maguk egészében kell a budgetbe beállítani. Az adó folyton emeltetik; az adózó képesség nem emelkedik. Az államháztartás 1868-ban 185 millió volt; ma 503 millió. A katonatisztek fizetését emelték; a tisztviselőket nem. Ez helytelen. A költségvetést nem fogadja el.

Szmialovszky Valér beszélt ezután a költségvetés mellett.

Horánszky Nándor óva int az államháztartás egyensúlyának fenntartására. Sok fontos reform van; de meg kell tartani a sorrendet. Legszükségesebb a tisztviselők fizetés-

emelése. Ajánlja az egész állami adminisztráció egyszerűsítését. Beszédét helyeslés követte. Lukács László pénzügyminiszter feleli Kossuth Ferencnek, hogy a költségvetésbe a kiadások legmagasabban, a bevételek legalacsonyabban vétetnek fel; tehát az reális. Horánszkyknak feleli, hogy a tisztviselők fizetés-emelése 35 millió koronába kerülne. Ily óriási pénzösszeget egyszerre nem lehet kiadni; de kitérni sem lehet ez ügy elől. Lévainak azt felelte a miniszter, hogy a takarékpénztárakhoz durva kézzel hozzáynulni nem lehet. Ez veszedelmes.

A budgetet ezután teljesen letárgyalták. Széll Kálmán miniszterelnök az ülés végén beterjesztette az appropriációs javaslatot.

VASUTI MENETREND.

Érvényes október 1-től.

PÉCSRŐL INDUL:

	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.
Budapestre	8-22	11-41	3-06	11-10
<i>B.-Szt.-Lőrinc</i>	8-48	12-13	3-36	11-44
<i>(B.-Szt.Lőrinczről)</i>				
<i>B.-Sellyére v. v. 455, tv. sz. sz. 9-17, v. v. 3-46)</i>				
Uj-Dombóvár érk.	9-57	1-34	5-01	1-34
Kaposvár felé ind.				
<i>gy. v. 10-08, sz. v. 1-55, gy. v. 6-31, sz. v. 2-15)</i>				
<i>(Bátaszék felé sz. v. 3-10 tv. sz. sz. 2-30)</i>				
Uj-Dombóvárról ind.	10-04	2-32	5-21	2-56
Budapestre k. p. u. é.	1-25	8-00	8-85	8-20
		V. v.	Sz. v.	
Barcs-N.-Kanizsa-Bécs felé	8-28	6-32		
<i>B.-Szt.-Lőrinc</i>	9-06	7-11		
<i>Barcs</i>	10-54	9-00		
<i>N.-Kanizsa</i>	1-29	11-41		
<i>Bécs</i>	9-35	8-53		
	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.
Essék felé	5-35	12-14	4-26	8-35
<i>Üssögh</i>	5-50	12-25	4-40	8-40
Villány érk.	6-39	1-13	5-27	9-38
Mohács felé	7-00	1-55	10-05	
Mohács érk.	7-44	2-39	10-49	
Villány ind.	6-49	1-18	5-32	9-43
Essék	8-08	2-27	6-47	11-01

Hajó közlekedés Budapest-Zimonyi vonal, lefelé minden szerdán és vasárnap indul reggel 5-00
fölfelé minden szombat és szerda d. e. 10-00

Budapest-Mohácsi vonal: naponként Mohácsról indul d. e. 10 órakor. Budapestre érkeznek éjjel 12-35.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Nyilt-tér.

KRAUSZ BLANKA
és
GÜNSBERGER LIPÓT
jegyesek.

Hirdetések.

335. sz.

Tlkv. 1900.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék, mint tlkvi hatóság közhirre teszi, hogy Farkas Valéria pécsi lakos végrehajthatónak Markus Antalné szül. Lötzer Anna végrehajtást szenvedő elleni 84 koronatókekövetelés és járulékjai iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék és a pécsi kir. járáshíroság területén levő, Pécs sz. kir. város határában fekvő s a pécsi 4733 sz. betétben + 1639/10. hrsz. alatt fekvő ingatlanra 3150 korona becsárban az árverést elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1900. évi április hó 19-ik napján d. e. 10 órakor a kir. trvszék árverési helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 315 koronát készpénzben, vagy az 1881. évi nov. 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. tcz. 176. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Pécs, 1900. évi január hó 11-dikén. A kir. törvényszék mint tlkvi hatóság.

Bogyay Pongrácz

kir. trvszéki bíró.

Házasulandók és butorvevők

Figyelmébe!

Rendkívül olcsó árakon vásárolhatók a legszebb és legszilárdabb készítményű **asztalos és kárpitos butorok**

FEHÉR BÉLA

jóhírnevű butor raktárában **Pécsett, Apáczai-u. 2. sz. alatt, a takarékpénztári új palotában.**

Hol állandóan óriási választékban vannak teljes hálószoba, ebédlő és salon berendezések, úgy egyes darabok, valamint tükrök, képek, nádszékek, vasbutorok és esztergályos áruk felhalmozva és azok tekintettel a nagy forgalomra, sehol eddig nem létező

bámulatos olcsó árakon árusítatnak el.

Mindenki tehát csak saját érdekében cselekszik, ha butorvásárlások eszközlése végett ezen céget fölkeresi, hol a legszilárdabb kiszolgálásról meggyőződhetik.

